

DR | GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK- 0999 København C
dr.dk
05.04.2024

Klage over artikel på dr.dk

Du har den 22. februar 2024 klaget over en artikel på dr.dk med overskriften "Hvorfor skader kobøvsler klimaet?" Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og skrevet en indstilling.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg er enig i.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Kopi:

Journalen
Etikchef Anja Lundberg Andersen, DR Kultur, Børn og Unge
Seniorkonsulent Mikkel Vincentz Pedersen, LSR
Redaktionschef Lotte Stensgaard, DR Nyheder
Ledende redaktionschef Anders Emil Møller, DR Nyheder
Direktør Sandy French, DR Nyheder

Sagen kort

En læser kritiserede en artikel på dr.dk med overskriften "Hvorfor skader købøvsere klimaet?" for at være vildledende. Klager påpeger, at artiklen forudsætter, at kvægbrug fører til stadig mere udledning af drivhusgassen metan, uden at artiklen forklarer, at metan nedbrydes over tid. Klager får ikke medhold.

Gennemgang af sagen

Den 22. februar 2024 klager _____ (herefter benævnt Klager) over en artikel på dr.dk med overskriften "Hvorfor skader købøvsere klimaet?" Artiklen blev bragt den 21. februar 2024 på dr.dk. Artiklen drejer sig om den på det tidspunkt netop fremlagte ekspertrapport om mulighederne for en CO₂-afgift på landbruget. Klagers pointe i sin henvendelse er, at metan nedbrydes over tid, og når man derfor undersøger konsekvenserne for klimaet, skal man se på ændringer i antallet af køer og ikke kun på antallet af køer, da det har betydning for mængden af udledning af metan. Klager skriver, at en ko vil være 'klimaneutral', fordi den efter 12 år ikke længere udleder metan. Det er efter 12 år nedbrudt, påpeger Klager.

Klager har til brug for sin fremstilling opstillet et regnskab, som ikke bliver gennemgået her.

DR svarer

Den 18. marts 2024 svarer redaktionschef Lotte Stensgaard (LS). LS skriver blandt andet: *"Udledningen af metan fra køer er den største enkeltstående kilde til udledning af drivhusgasser fra landbruget.*

Som du kan se her hos Landbrug og Fødevarer, er der årligt en metan-udledning fra køer svarende til mindst 3,3 mio CO₂-ækvivalenter:

<https://lf.dk/viden-om/klima/hvad-er-co2/>

Klagers replik

Den 19. marts 2024 skriver Klager tilbage. Klager gør gældende, at DR ukritisk viderebringer et politisk motiveret budskab i forhold til køers påvirkning på klimaet. *"Klagen skal ses i lyset af, at disse stærkt manipulerede data bliver viderebragt i en kontekst hvor det efterfølgende bliver brugt til at retfærdiggøre, at man fra politisk side ikke prioriterer miljøtiltag på en måde, så det faktisk har effekt på klimaet,"* skriver Klager

Klager henstiller til, at klagenævnet (opfattes som LSR. Red) *"pålægger Dr at sammenholde køers påvirkning på klimaet med brugen af fossilt brændstof,"* skriver Klager.

Klager anker

Den 20. marts 2024 anker Klager sagen til lytternes og seernes redaktør (LSR). Her gentages argumentationen: *"Det er faktisk videnskabeligt uredeligt at sammenligne det faktiske antal af køer med en stigning af drivhusgasser,"* skriver Klager. Denne skriver videre: *"En videnskabelig korrekt måde at udføre en sammenligning af køer og afbrænding af fossilt brændstof ville være, hvis man for en given bil, som gør brug af fossilt brændstof, opgjorde denne bils gennemsnitlige udledning af drivhusgasser således, at bilen efter X km ville bidrage med lige så meget drivhusgas som hvis verdens bestand af køer steg med 1 ko. Og hvor man samtidig gør det klart, at antallet af køer her antages at være konstant stigende og aldrig faldende.*

Så når DR i en diskussion om køers betydning for klimaet henvises til, at køer i Danmark årligt udler 3.3 mio CO₂-ækvivalenter, så viderebringer DR data som i den givne kontekst fremstår som videnskabeligt

uredeligt, idet (som forklaret ovenfor) er faktisk videnskabeligt uredeligt at sammenholde antallet af køer med en stigning af CO2."

Klager henviser i sit sidste afsnit til, at DR i svaret til Klager har henvist til en opgørelse fra Landbrug & Fødevarer "Hvad er CO2?"¹

LSR bekræfter den 20. marts 2024, at Klagers henvendelse bliver behandlet som en ankesag for så vidt angår alene påstanden om, at artiklen er vildledende og uredelig.

Artiklen

"Hvorfor skader kobøvser klimaet?" blev bragt den 21. februar 2024 på dr.dk. Artiklens emne er de resultater, som det såkaldte Svarer-udvalg er kommet med. Her konstateres det i artiklen med henvisning til udvalgets rapport, at landbrugets klimafurening stort set har været uændret i de seneste ti år. Især er det kvægavlen, der "skal levere", som det udtrykkes i artiklen. For udledningerne fra kvæg er den allerstørste post i landbrugets klimaregnskab.

Dernæst citeres Peter Lund, professor ved Institut for Husdyr og Veterinærvidenskab ved Aarhus Universitet. Først for koens ernæringsprocesser og drøvtygningens betydning for metanudledning. Dernæst redegør Peter Lund for de store mængder landbrugsjord, der går til dyrkning af foder herunder til kvægdrift.

Procedure

Det fremgår af DR's etiske retningslinjer, at en klage skal være besvaret inden for fire uger. Det er overholdt. Det er den ansvarlige chef, der svarer, hvilket også er tilfældet, og der skal medfølge klagevejledning, hvilket der gjorde.

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klagers kritik går på, at DR overtræder sine egne etiske retningslinjer ved at vildlede og fejlinformere læserne af den påklagede artikel. *"For selve forudsætningen for, at kobøvser skader klimaet må antages at være, at kobøvser bidrager til en stigning af drivhusgasserne – men dette forudsætter, at der er et stigende antal køer i verden, hvilket er en forudsætning som ikke fremgår af artiklen,"* skriver Klager i sin anke til LSR.

Sammenhængen er, ifølge Klager, at da metan fra køer ad åre nedbrydes, så forsvinder den med tiden, hvis ikke der kommer flere køer til.

DR har i svaret til Klager oplyst, at metanudledningen fra køer er den største enkeltstående kilde til udledning af drivhusgasser. Det sker med henvisning til Landbrug & Fødevarers tal, og de er ikke bestridt af Klager.

DR har ikke begået en fejl ved at påpege dette faktum.

Artiklen tager afsæt i det fagøkonomiske udvalg, der har fremlagt en rapport om forskellige beskatningsformer for at mindske udledningen af drivhusgasser. Det står således i artiklen, at udvalget har haft i opdrag at se på mulighederne for en CO2-afgift på landbruget for at kunne reducere Danmarks CO2-udslip med 70 procent i 2030.

Klager derimod kræver en anden vinkling på artiklen. Ifølge Klagers mail (20. marts 2024 til LSR) står der: *"det er ikke som sådan nogen grund til at antage, at det kildemateriale I henviser til er forkert. Det som er forkert er jeres forståelse af problemstillingen, herunder en forkert fremstilling af problemstillingen."*

¹ [Hvad er CO2? \(lf.dk\)](#)

DR citerer professor Peter Lund, Aarhus Universitet, for den tekniske gennemgang af, hvilke problemer kvægs udledning af metan skaber. DR er ikke forpligtet til ved samme lejlighed at inddrage de langsigtede konsekvenser i form af nedbrydning af metan, sådan som Klager mener er korrekt og retvisende. Artiklens hovedsigte er at forholde sig til kvægs store udledning af metan, sådan som det også er grundlaget for de økonomiske beregninger i Svarer-udvalgets rapport. Den rapport, som er hele afsættet for artiklen hos DR.

Klager får ikke medhold.

Konklusion og sammenfatning

En læser klagede over artiklen "Hvorfor skader kobøvsere klimaet?," som blev bragt på dr.dk den 21. februar 2024. Klageren giver udtryk for, at DR vildleder læserne ved at fokusere på kvægs udledning af metan som drivhusgas i dag, uden at DR tager højde for den løbende nedbrydning af gassen, som sker over tid.

Artiklen tog udgangspunkt i de forslag til beskatning af landbrugets udledning af CO₂, som kom fra det såkaldte 'Svarer-udvalg.' I artiklen citeres professor Peter Lund, Institut for Husdyr og Veterinærvidenskab ved Aarhus Universitet, for de problemer, der er med kvægs udledning af metan. DR citerer i artiklen en autoritativ kilde og overtræder ikke egne etiske retningslinjer ved at undlade at inddrage den nedbrydning af metan, der sker over tid, i det overordnede regnskab. Artiklen beskriver de politiske og økonomiske konsekvenser og muligheder for at nedbringe CO₂-niveauet med 70 procent inden 2030, hvilket er en politisk vedtaget målsætning, som har været udgangspunktet for Svarer-udvalgets analyser og beregninger. Artiklen var ikke vildledende, sådan som Klager skriver. Klagers kritik af DR's artikel som værende fejlinformerende og vildledende afvises.

Klager får ikke medhold.

Jesper Termansen, den 4. april 2024